

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 30

DOM

2017-05-16

Meddelad i Stockholm

Sida 1 (9)

Mål nr
3481-17

SÖKANDE

Alucrom AB, 556031-3537

Ombud:

Advokat Mikael Karlsson
Moll Wendén Advokatbyrå AB
Stortorget 8
211 34 Malmö

MOTPART

Stockholms stad
Trafikkontoret

Ombud: stadsadvokat Eva Granbohm

Stadsledningskontoret
Juridiska avdelningen
Hantverkargatan 3A
105 35 Stockholm

SAKEN

Ansökan om överprövning av offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

KONKURRENSVERKET	
2017-05-16	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

Dok.Id 827414

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegehuddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag-fredag 08:00-16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		
		www.domstol.se/forvaltningsratt		

YRKANDEN M.M.

Stockholms stad genomför en upphandling av ramavtal för målning av belysnings- och trafiksignalstolpar 2017-2019 genom förenklat förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU). Av tilldelningsbeslut den 31 januari 2017 framgår att Allblästring AB (Allblästring) har tilldelats kontrakt.

Alucrom AB (Alucrom) ansöker om överprövning och yrkar att ny utvärdering ska ske i upphandlingen, varvid anbud ingivet av Allblästring ska uteslutas och anbud ingivet av Alucrom ska antas. Till stöd för sin talan anför Alucrom i huvudsak följande. Utifrån sina kunskaper om branschen i allmänhet och om Allblästring har Alucrom anledning att tvivla på att Allblästring kan uppvisa de referenser som krävs för att uppfylla de obligatoriska kraven.

I förfrågningsunderlaget punkten 1.4 ställs krav på anbudsgivare, arbetschef och projektledare. Samtliga krav är utformade som att åberopade referensuppdrag ska motsvara aktuell upphandling till art, innehåll och omfattning. Utifrån hur uppdraget har beskrivits framgår tydligt att det aktuella uppdraget rör målning av belysnings- och trafiksignalstolpar.

Av beskrivningen i referensblankett för bro över Söderström framgår att uppdraget i mindre utsträckning har innefattat målning. Namnet på uppdragsgivaren talar med styrka för att det arbete som Allblästring har utfört har utförts på en järnvägsbro. Det kan därmed konstateras att detta arbete inte har ställt krav på att bolagets personal har hanterat de situationer som uppkommer i innerstadsmiljö och att Allblästring genom att åberopa detta uppdrag inte har visat sin erfarenhet och kompetens. Av beskrivningen framgår överhuvudtaget inte att målning har skett av vare sig belysningsstolpar eller trafiksignalstolpar. Utöver att åberopat uppdrag till

art, innehåll och omfattning ska motsvara uppdraget för den aktuella upphandlingen ställs även krav på att åberopat uppdrag till sitt ekonomiska värde ska uppgå till minst 1,5 miljoner kronor. Av referensblanketten kan utläsas att uppdragets ekonomiska värde har varit 6 miljoner kronor. Ingen del av detta belopp är hänförlig till målning av belysnings- eller trafiksignalstolpar och endast en mindre del till målning överhuvudtaget. Kravet är således inte uppfyllt.

Av beskrivningen i referensblankett klaffbron Skansbron framgår överhuvudtaget inte att målning har skett av belysningsstolpar och endast med tveksamhet att målning har skett av trafiksignalstolpar. Av beskrivningen av åberopat uppdrag framgår att den ekonomiska omfattningen varit 2,3 miljoner kronor. Den delen som avsett målning av signalstolpar i det åberopade uppdraget hade inte motiverat mer än en bråkdel av kontraktsvärdet om 2,3 miljoner kronor. Det åberopade uppdraget motsvarar inte aktuellt uppdrag vare sig till innehåll eller omfattning.

Av beskrivningen av referensblanketterna, bro över Söderström (arbetschef), bro över Roslagsvägen (arbetschef), bro över Roslagsvägen (projektledare) och klaffbron Skansbron (projektledare) framgår att arbetet överhuvudtaget inte har innefattat gatubelysning, vilket är ett uttalat krav för att uppdraget ska anses vara av motsvarande art som nu aktuellt uppdrag. Uppdraget i referensblanketterna bro över Roslagsvägen (projektledare och arbetschef) gäller en bro på norra Djurgården i Stockholm, ett område som inte kan betraktas som innerstad. Av beskrivningen framgår vidare att den del av uppdraget som överhuvudtaget har inkluderat målning har bestått i "... rostskyddsmålning av hel brokonstruktion med tillhörande fundament för belysnings- och signalstolpar", det framgår alltså inte att målning har skett av vare sig belysningsstolpar eller trafiksignalstolpar.

Den projektledare som angetts för referensuppdrag klaffbron Skansbron, broklaffar har också angivits för Allblästring för samma uppdrag i egenskap av anbudsgivande företag. Av det kan man inte dra någon annan slutsats än att Allblästring påstås ha varit entreprenör i det aktuella uppdraget och att nämnde projektledare påstås ha varit projektledare. Enligt Alucrom är det dock allmänt känt i branschen att han, då det aktuella uppdraget utfördes, inte var anställd av Allblästring. Han arbetade då hos en annan aktör.

Allblästrings referenser har således inte bara materiella brister.

Referensblanketterna tycks dessutom innefatta oriktiga uppgifter.

Stockholms stad har genom att felaktigt pröva och anta Allblästrings anbud åsidosatt de grundläggande EU-rättsliga principerna och 1 kap. 9 § LOU. Genom att inte upprätthålla uppställda kvalificeringskrav i utvärderingen har Stockholms stad brutit mot likabehandlingsprincipen. Stockholms stad har accepterat att Allblästring har åberopat referensuppdrag som huvudsakligen avser arbeten på (järnvägs)broar, där endast en mindre del avser målning och väldigt lite arbete alternativt inget arbete alls avser belysnings- eller trafiksignalstolpar. De uppdrag Allblästring har åberopat har sammantaget lite eller ingen relevans för uppdragets utförande och så som kvalificeringskraven har utformats har Allblästrings referensuppdrag inte nått upp till uppställda krav. Av denna anledning har kommunen varit förhindrad att anta Allblästrings anbud.

Eftersom Alucrom har inlämnat det näst bästa anbudet hade en korrekt tillämpning av kvalificeringskriterierna medfört att Alucrom erhållit kontrakt för upphandlingen. Alucrom har därmed lidit skada av Stockholms stads felaktiga beslut.

Stockholms stad bestrider Alucroms yrkande och anför bl.a. följande. Stockholms stad har inte brutit mot de grundläggande principerna i LOU eller mot någon annan bestämmelse i lagen. Det ekonomiska värdet av

referensuppdragen har uppgått till 6 miljoner kr respektive 2,3 miljoner kr. Staden har inte ställt krav på någon uppdelning av värdet utan kravet var utformat så att uppdraget skulle ha en viss omfattning och motsvara i upphandlingen beskrivet uppdrag.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för prövningen

Upphandlande myndigheter ska enligt 1 kap. 9 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har anfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LOU. Det är den som ansöker om överprövning som på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och visa att upphandlande myndighet har agerat i strid med LOU (jfr RÅ 2009 ref. 69). För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att denne har lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot LOU. Rätten kan då endast besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning

I punkten 1.4 Teknisk och yrkesmässig kapacitet i förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande. Anbudsgivare ska under de fem senaste åren ha slutfört minst två uppdrag som till sin art, innehåll och omfattning motsvarar i denna upphandling beskrivet uppdrag. Uppdraget ska ha uppfyllt uppdragsgivarens

ställda mål/krav. För att uppdrag till sin art ska anses motsvara i upphandlingen beskrivet uppdrag ska utförda uppdrag gälla målningsarbeten i innerstadsmiljö. Vidare anges att föreslagen arbetschef ska ha varit arbetschef för två uppdrag de senaste fem åren. Dessa uppdrag ska till sin art, innehåll och omfattning motsvara det i denna upphandling beskrivna uppdraget. Arbetschefen ska ha uppfyllt uppdragsgivarens ställda mål/krav. Föreslagen projektledare ska ha varit projektledare för två uppdrag de senaste fem åren. Dessa uppdrag ska till sin art, innehåll och omfattning motsvara det i denna upphandling beskrivna uppdraget. Projektledaren ska ha uppfyllt uppdragsgivarens ställda mål/krav. För att uppdrag till sin art ska anses motsvara i upphandlingen beskrivet uppdrag ska utförda uppdrag gälla gatubelysning i innerstadsmiljö.

Målningsarbeten i innerstadsmiljö

Alucrom har anfört att Allblästring inte har uppfyllt det obligatoriska kravet i punkten 1.4 på grund av att de inte har visat sin erfarenhet och kompetens eftersom det av referensblankett för bro över Söderström framgår att arbetet har utförts på en järnvägsbro, vilket inte har ställt krav på att bolagets personal har hanterat de situationer som uppkommer i innerstadsmiljö samt att det inte framgår att målning har skett av vare sig belysningsstolpar eller trafiksignalstolpar. Förvaltningsrätten anser inte att bolaget har visat att upphandlande myndighet har agerat i strid med LOU i denna del. Att arbetet har utförts på en järnvägsbro utesluter inte att det har utförts i innerstadsmiljö. Av referensblanketten framgår att arbetet avsåg blästring och rostskyddsmålning av fundament för belysnings- och signalstolpar, vilket måste anses uppfylla kravet på målningsarbete i innerstadsmiljö i förfrågningsunderlaget punkt 1.4. Vad bolaget har anfört om den ekonomiska omfattningen föranleder ingen annan bedömning.

Gatubelysning i innerstadsmiljö

Alucrom har anfört att Allblästring inte har uppfyllt ska-kravet i punkten 1.4 på grund av att bolaget inte har visat sin erfarenhet och kompetens eftersom det av referensblankett klaffbron Skansbron inte framgår att arbetet innefattade målning av belysningsstolpar och endast med tveksamhet målning av trafiksignalstolpar. Förvaltningsrätten anser inte att bolaget har visat att upphandlande myndighet har agerat i strid med LOU i denna del. Av referensblanketten framgår att arbetet avsåg blästring och rostskyddsmålning av broklaffar inklusive infästningar av skyltstolpar samt signalstolpar (helmålning), vilket måste anses uppfylla kravet på målningsarbete i innerstadsmiljö i förfrågningsunderlaget punkt 1.4. Vad bolaget har anfört om den ekonomiska omfattningen föranleder ingen annan bedömning.

Gatubelysning

Alucrom har anfört att Allblästring inte har uppfyllt det obligatoriska kravet i punkten 1.4 på grund av att de inte har visat sin erfarenhet och kompetens eftersom det av referensblanketterna bro över Söderström (arbetschef), bro över Roslagsvägen (arbetschef), bro över Roslagsvägen (projektledare), klaffbron Skansbron (projektledare) inte framgår arbetet har innefattat gatubelysning. Förvaltningsrätten konstaterar att det av referensblanketterna framgår att arbetena har avsett blästring och rostskyddsmålning av brokonstruktion med tillhörande fundament för belysnings- och signalstolpar (bro över Söderström samt bro över Roslagsvägen) samt blästring och rostskyddsmålning av broklaffar inklusive infästningar skyltstolpar samt signalstolpar – helmålning – (klaffbron Skansbron). Alucrom har inte visat att upphandlande myndighet har agerat i strid med LOU i denna del, eftersom referensblanketterna enligt förvaltningsrättens

mening måste anses visa Allblästringserfarenhet och kompetens av arbete med gatubelysning.

Belysningsstolpar och trafiksignalstolpar

Alucrom har anfört att Allblästring inte har uppfyllt ska-kravet i punkten 1.4 på grund av att de inte har visat sin erfarenhet och kompetens. eftersom det av referensblankett bro över Roslagsvägen (projektledare) gäller en bro på norra Djurgården i Stockholm, ett område som inte kan betraktas som innerstad. Vidare framgår varken av denna referensblankett eller av den avseende klaffbron Skansbron (projektledare) att de delar av uppdraget som har inkluderat målning har bestått i rostskyddsmålning av hel brokonstruktion med tillhörande fundament för belysnings- och signalstolpar. Förvaltningsrätten anser inte att Alucrom har visat att upphandlande myndighet har agerat i strid med LOU i denna del. Av referensblanketterna framgår att arbetet avsåg rostskyddsmålning, vilket måste anses uppfylla de obligatoriska kraven i denna del. Förvaltningsrätten konstaterar att Roslagsvägen är en tungt trafikerad huvudvägförbindelse och det område där uppdraget har utförts måste betraktas som innerstadsmiljö.

Projektledare

Alucrom har anfört projektledaren för klaffbron Skansbron inte var anställd av Allblästring när arbetena utfördes, vilket skulle innebära antingen att Allblästring inte varit entreprenör avseende det aktuella projektet eller så har projektledaren inte varit projektledare för den som har varit entreprenör. Förvaltningsrätten konstaterar att det varken i LOU, dess förarbeten eller rättspraxis finns stöd för att den upphandlande myndigheten skulle vara skyldig att kontrollera att lämnade uppgifter i sig är riktiga när omständigheterna i det enskilda fallet inte ger anledning att ifrågasätta riktigheten (jfr t.ex. Kammarrätten i Stockholms dom den

11 september 2015 i mål nr 3383-15). Förvaltningsrätten anser inte att bolaget har visat att upphandlande myndighet har agerat i strid med LOU i denna del.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att det inte framkommit i målet att Allblästring brister i uppfyllelse av något obligatoriskt krav under punkten 1.4 i förfrågningsunderlaget. Stockholm stad har således inte agerat i strid med likabehandlingsprincipen genom att godta Allblästrings anbud. Det saknas därmed skäl för ingripande enligt LOU. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1 A LOU).

Ulrika Melin

Chefsrådman

Förvaltningsrättsnotarien Henrik Hammargren har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.